

Nr 371.

Godkänd av första kammaren den 4 juni 1930.

Godkänd av andra kammaren den 4 juni 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner eller understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer.

(Bankoutskottets utlåtande nr 32.)

Till Konungen.

Riksdagen får härmed anmäla sina beslut i anledning av nedannämnda framställningar rörande pensioner eller understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer.

A. Pensioner eller understöd att utgå från allmänna indragningsstaten.

I. Ang. utrikesdepartementet.

1:o.

I en till riksdagen avlåten, den 21 februari 1930 dagtecknad proposition nr 136, som innehåller förslag i tre med nummer 9—11 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag, under punkten 10¹ föreslagit riksdagen medgiva, att framlidne pressombudets vid beskickningen i Paris E. V. Sjöstedt efterlevande änka *Léonie Emilie Pauline*

¹ Beträffande punkterna 9 och 11 av prop. nr 136, se riksdagens skrivelse nr 369, punkterna 20 och 21.

Sjöstedt, född Bernardini, må under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,200 kronor, räknat från och med den 1 mars 1929.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

II. Ang. försvarsdepartementet.

2:o.

I en till riksdagen avlåten, den 21 februari 1930 dagtecknad proposition nr 125 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, under punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att underlöjtnanten i Norrlands dragonregementes reserv Carl Oscar Claes Crafoords änka *Alice Ingeborg Crafoord, född Holm*, må från och med den 1 juli 1929, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, utöver henne författningsenligt tillkommande livränta, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 456 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

3:o.

I punkten 2 av samma proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att löjtnanten vid Södermanlands regemente Per Einar Engströms änka *Sigrid Margareta Elisabet Engström, född Raab*, och makarnas minderårige son *Per Fredrik* må, räknat från och med den 1 augusti 1929, från allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd till sådana belopp, att desamma, jämte dem tillkommande pensioner från arméns nya änke- och pupillkassa, utgöra för änkan 1,500 kronor och för sonen 300 kronor, att utgå för änkan så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd och för sonen till och med det kalenderår, varunder han fyller 18 år.

Riksdagen har visserligen stundom beviljat änkor och barn efter genom olyckshändelse under tjänstutövning omkomnen personal tilläggspensioner utöver dem från vederbörande änke- och pupillkassa tillkommande pensionsförmåner. Bortsett från beslut, som föranletts av olycksfall under flygtjänstgöring, har emellertid detta skett endast i enstaka undantagsfall. Enligt riksdagens mening bör stor försiktighet iakttagas vid beviljandet av tilläggspensioner till efterlevande och i regel tillskott till författningsenligt utgående pensionsförmåner beredas endast i sådana fall, där verkligt behov av understöd kan anses vara för handen. Så synes, såvitt framgår av utredningen i ärendet, här knappast vara förhållandet. Icke heller synas

i övrigt i nu förevarande fall föreligga tillräckliga skäl för beredande av understöd utöver redan utgående pensionsförmåner. I avseende å den i ärendet förebragta utredningen vill riksdagen slutligen fästa uppmärksamheten därpå, att frågan om ersättning till löjtnant Engströms efterlevande icke varit föremål för prövning och beslut av riksförsäkringsanstalten.

Med hänsyn till vad här anförts nödgas riksdagen — som befarar, att ett beslut i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle kunna medföra konsekvenser av icke önskvärd art — avslå förslaget.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke vunnit riksdagens bifall.

4:o.

Under punkten 3 av förevarande proposition nr 125 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne värnpliktige Åke Lindbloms *farmoder*, änkan *Johanna Lindblom*, må från och med den 1 juli 1929 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor, dock utan rätt att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Även riksdagen anser det vara billigt, att värnpliktige Lindbloms *farmoder*, vilken synes hava varit väsentligen beroende av den hjälp den avlidne sonsonen kunnat lämna henne, beredes något understöd av statsmedel. Mot vad Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagit, har riksdagen icke haft något att erinra. Riksdagen anmäler förty, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

5:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:246) har hemställts, »att avlidne flaggkorpralen vid Vaxholms kustartilleriregemente Harald Fricks änka *Hildur Frick* samt makarnas *barn Anne-Marie Sofia* och *Lars Harald* må från och med den 1 februari 1929 från allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd med belopp, som skulle hava tillkommit dem, därest förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit i förevarande fall tillämplig».

I likhet med statskontoret, som yttrat sig i ärendet, anser riksdagen omständigheterna i förevarande fall vara sådana, att Fricks efterlämnade änka och minderåriga barn av billighetskäl böra tillerkännas understöd av statsmedel. Med hänsyn till att förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, prövats icke vara i detta fall tillämplig, hava dessa understöd ansetts böra fastställas till lägre belopp än som skulle kunnat utgå enligt nämnda förordning. De understödsbelopp, som i sådant avseende ifråga-

satts av statskontoret, nämligen 444 kronor för änkan och 120 kronor för vartdera barnet, hava synts riksdagen väl avvägda. Understöden, å vilka dyrtidstillägg bör beräknas enligt gällande grunder, hava beviljats från och med den 1 januari 1930.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att avlidne flaggkorpralen Harald Fricks änka Hildur Sofia Frick, född Storm, och makarnas två minderåriga barn Ann-Marie Sofia och Lars Harald må, räknat från och med den 1 januari 1930, å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 444 kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt vartdera av barnen med 120 kronor intill utgången av det kalenderår, varunder det uppnått 18 års ålder.

III. Ang. socialdepartementet.

6:o.

I en till riksdagen avlåten, den 21 februari 1930 dagtecknad proposition nr 148, som innehåller förslag i två med nummer 6 och 7 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, i punkten 6 föreslagit riksdagen medgiva, att *Maria Gullberg, född Danielsson*, änka efter fattigvårds- och barnavårdskonsulenten i nionde distriktet Alfred Teodor Emanuel Gullberg, må, räknat från och med den 1 mars 1929, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor.

Även riksdagen anser omständigheterna i nu förevarande fall vara sådana, att pension av statsmedel bör beredas. Då riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagit, får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakvarande framställning.

7:o.

I punkten 7 av förevarande proposition nr 148 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att lappfogden i Norrbottens läns norra distrikt Johan Olof Holms änka *Sara Albertina Holm, född Holmgren*, samt makarnas minderåriga barn *Sara Greta Birgitta, Sara Göta Margareta, Sara Hilja Elisabet, Karl-Olov Sigvard* och *Erik-Olov Daniel* må, räknat från och med den 1 april 1929, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension, änkan med 900 kronor, så länge hon förbliver änka, samt varje barn med 180 kronor intill utgången av det kalenderår, varunder det uppnått 18 års ålder.

I betraktande av de särskilda omständigheter, som i ärendet åberopats såsom skäl för beviljande av pension åt lappfogden Holms efterlevande, har riksdagen funnit sig böra medgiva, att sådan förmån beredes. Det av Eders Kungl. Maj:t härutinnan framlagda förslaget har riksdagen ansett sig böra biträda.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

IV. Ang. kommunikationsdepartementet.

8:o.

I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1930 dagtecknad proposition nr 236 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre arbetschefen vid statens järnvägsbyggnader Carl Leopold Westermans änka *Elin Carolina Alexandra Westerman, född Kihlbaum*, må från och med den 1 oktober 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 900 kronor.

Såsom föredragande departementschefen erinrat, har pensionering med statsmedel av efterlevande till tjänstemän vid statens järnvägsbyggnader hittills förekommit endast i enstaka undantagsfall. Anledningen till denna praxis har varit, att nämnda tjänstemän i form av högre avlöning än motsvarande tjänstemän vid statens trafikerade järnvägar åtnjuta ersättning för att de ej äga medlemskap i statens järnvägars änke- och pupillkassa och därigenom satts i tillfälle att exempelvis genom försäkringar skydda sina efterlevande. Den praxis, som sålunda följts vid behandlingen av framställningar om understöd till efterlevande efter ifrågavarande anställningshavare, har ansetts böra tillämpas även för framtiden. I samband med godkännande vid innevarande års riksdag av allmänna grunder för beviljande av understöd åt efterlevande till vissa statsanställda har nämligen — såsom ock av departementschefen erinrats — förutsatts, att från dylikt understöd i allmänhet böra vara uteslutna sådana anställningshavare, bland dem tjänstemän vid statens järnvägsbyggnader, för vilka genom högre löneförmåner särskild kompensation beretts för frånvaron av ordnad familjepensionering. Enligt riksdagens mening bör undantag från nu angivna regel endast ske för sådana fall, där särskilt ömmande omständigheter föreligga. Vid bedömande av frågan, huruvida sådana omständigheter kunna anses vara för handen i det nu förevarande fallet, har riksdagen icke kunnat underlåta att fästa avgörande vikt vid de synpunkter, som i ärendet reservationsvis blivit fram-

förda inom järnvägsstyrelsen av dess föredragande ledamot. Då riksdagen i enlighet med den sålunda uttalade meningen funnit sig böra avslå nu föreliggande framställning, har detta även föranletts därav, att riksdagen — i motsats till departementschefen — är av den uppfattningen, att beviljande av understöd i detta fall skulle innebära ett uppgivande av ovan angivna principiella ståndpunkt och sålunda kunna medföra vittgående konsekvenser.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke av riksdagen bifallits.

V. Ang. ecklesiastikdepartementet.

9:o.

I en till riksdagen avlåten, den 21 februari 1930 dagtecknad proposition nr 137 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i punkten 2¹ föreslagit riksdagen medgiva, att förre flaggstyrmannen Otto Wilhelm Hanssons änka *Hilda Fredrika Hansson, född Bergh*, må, räknat från och med den 1 maj 1929, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 600 kronor.

Med hänsyn till de särskilda omständigheterna i detta fall har riksdagen funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag och anmäler alltså, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

10:o.

I en till riksdagen avlåten, den 7 mars 1930 dagtecknad proposition nr 185 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre tecknaren vid naturhistoriska riksmuseet och Sveriges geologiska undersökning Georg Gideon Liljevalls änka, *Fredrika Maria Elisabet Liljevall, född Lindbom*, må från och med den 1 januari 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 708 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

¹ Beträffande punkterna 1 samt 3—16 av prop. nr 137, se riksdagens skrivelse nr 369, punkterna 70—84.

VI. Ang. jordbruksdepartementet.

11:o.

I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1930 dagtecknad proposition nr 226 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, under punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne beridaren vid Flyinge hingstdepå och stuteri Magnus Isaksson Weims änka *Anna Weim, född Persson*, må, räknat från och med den 1 april 1929, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 600 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

12:o.

I punkten 2 av förevarande proposition nr 226 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne stallbetjänten vid Flyinge hingstdepå och stuteri Nils Svensson Fribergs änka *Bengta Friberg, född Olsdotter*, må, räknat från och med den 1 februari 1930, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 384 kronor.

Då här ifrågavarande ärende är av sådan art, att detsamma enligt de av innevarande års riksdag godkända grunderna för handläggning av frågor om understöd åt efterlevande till viss personal i statstjänst bör avgöras av Eders Kungl. Maj:t utan riksdagens medverkan — därvid ärendet synes böra underkastas prövning i samband med övriga till Eders Kungl. Maj:t inkomna framställningar av liknande beskaffenhet — har den gjorda framställningen ansetts icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Riksdagen anmäler alltså, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke föranlett någon riksdagens åtgärd.

VII. Ang. handelsdepartementet.

13:o.

I en till riksdagen avlåten, den 16 januari 1930 dagtecknad proposition nr 30 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag, under punkten 1¹ föreslagit riksdagen medgiva, att förre navigations-

¹ Beträffande punkten 2 av prop. nr 30, se riksdagens skrivelse nr 369, punkten 92.

skoleföreståndaren M. F. von Krusenstjernas änka *Esther Erika von Krusenstjerna, född Sabelström*, må från och med den 1 augusti 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 996 kronor.

Såsom framgår av utredningen i ärendet hade avlidne förre navigationsskoleföreståndaren von Krusenstjerna på grund av gällande åldersstreck icke varit berättigad att ingå såsom delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, i följd varav hans änka är i avsaknad av pensionsförmån. Då vidare änkan uppnått en ålder av 72 år och lever under knappa ekonomiska förhållanden, har riksdagen funnit starka billighetsskäl tala för att hon beredes understöd av statsmedel. I fråga om beloppet av understödet och tidpunkten, från vilken detsamma bör utgå, har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen anmäler förty, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

14:o.

I en till riksdagen avlåten, den 19 mars 1930 dagtecknad proposition nr 243 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre expeditionsvakten hos försäkringsinspektionen P. E. Anderssons änka *Maria Emilia Andersson* må från och med den 1 september 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Såsom av utredningen i ärendet framgår, föreligga i detta fall sådana omständigheter, som pläga uppställas såsom förutsättningar för beviljande av änkepension av statsmedel. Med hänsyn härtill och då änkan Andersson själv under lång tid såsom städerska utfört arbete för statens räkning, har riksdagen funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag om beredande åt henne av en årlig pension till belopp av 600 kronor.

Riksdagen får förty anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

B. Pensioner eller understöd att utgå av affärsdrivande verks medel.

I. Telegrafverkets medel.

15:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:3) har hemställts, »att avlidne e. o. förrådsbokhållaren vid telegrafverkets verkstad i Nynäshamn Carl Johan Johanssons efterlämnade änka *Olga Vilhelmina Johansson, född Sköld*, måtte tillerkännas ett årligt understöd av 700 kronor».

Riksdagen har ansett skäl föreligga att i här förevarande fall medgiva ett årligt understöd av statsmedel. På sätt statskontoret i avgivet yttrande föreslagit har detta understöd ansetts böra fastställas till 696 kronor samt utgå av telegrafverkets medel från ingången av år 1930 och åtnjutas så länge understödstagaren förbliver änka.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att e. o. förrådsbokhållaren vid telegrafverkets verkstad i Nynäshamn Carl Johan Johanssons änka *Olga Vilhelmina Johansson, född Sköld*, må från och med den 1 januari 1930 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd av 696 kronor.

II. Trafikmedel.

16:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:152) har hemställts, »att riksdagen måtte medgiva, att till avlidne stationsmästaren vid statens järnvägar *Gustaf Johanssons* efterlämnade änka *Hilda Vilhelmina Johansson* i Vendel må utgå ett årligt understöd av 444 kronor».

Riksdagen vill erinra, att riksdagen tidigare i vissa fall i fråga om efterlevande till vid statens järnvägar anställd ordinarie personal beviljat pensioner under likartade förhållanden som de nu förevarande, d. v. s. då pensionsrätt icke förelegat, enär äktenskapet ingåtts efter den tid, då enligt gällande bestämmelser äktenskapet skulle hava slutits för att i vanlig ordning medföra pensionsrätt för änkan. Med hänsyn härtill och till övriga i ärendet åberopade omständigheter har riksdagen ansett sig böra medgiva, att änkan *Johansson*, som befinner sig i knappa ekonomiska villkor, tillerkännes något understöd av staten. Detta understöd har såsom i motionen föreslagits ansetts böra bestämmas till 444 kronor, att utgå av trafikmedel från och med ingången av år 1930.

På grund av det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att f. d. stationsmästaren Gustaf Johanssons änka Hilda Vilhelmina Johansson må från och med den 1 januari 1930 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 444 kronor.

17:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 153) har hemställts, »att riksdagen måtte medgiva att till avlidne stationsmästaren vid statens järnvägar Per Erik Marelius' efterlämnade änka *Elin Mathilda Marelius* i Motala må utgå ett årligt understöd av 444 kronor».

Såsom framgår av utredningen i ärendet, äro omständigheterna i nu förevarande fall likartade med de under näst föregående punkt omförmälda. Med hänsyn härtill har riksdagen medgivit, att jämväl änkan Marelius tillerkännes ett årligt understöd av 444 kronor, att utgå av trafikmedel från och med den 1 januari 1930.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att f. d. stationsmästaren Per Erik Marelius' änka Elin Mathilda Marelius, född Hellman, må från och med den 1 januari 1930 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 444 kronor.

18:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 154) har hemställts, »att riksdagen måtte medgiva, att till avlidne stationskarlen vid statens järnvägar Anders Gustaf Åhlins efterlämnade änka *Johanna Charlotta Åhlin* i Vittinge må utgå ett årligt understöd av 384 kronor».

Då, såsom av utredningen i ärendet framgår, även i nu förevarande fall sådana omständigheter föreligga, som enligt tillämpad praxis ansetts böra föranleda till beviljande av understöd av statsmedel, har riksdagen under åberopande av de skäl, riksdagen anført under punkten 16 här ovan, bifallit det i motionen framlagda förslaget om beredande av ett årligt understöd av 384 kronor åt änkan Åhlin.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att f. d. stationskarlen Anders Gustaf Åhlins änka Johanna Charlotta Åhlin, född Andersson, må från och med den 1 januari 1930 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

19:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:30) har hemställts, »att riksdagen måtte bevilja änkan *Selma Erika Leontine Öberg, född Nilsson*, ett årligt understöd av 380 kronor, så länge hon lever i sitt nuvarande änkestånd».

De skäl, som av riksdagen åberopats för bifall till de under punkterna 16—18 här ovan innefattade framställningarna, hava synts riksdagen gälla jämväl i fråga om understöd till änkan Öberg. Även hon är i avsaknad av pension från statens järnvägars änke- och pupillkassa, enär äktenskapet ingåtts vid en ålder för mannen av över 50 år och denne därvid — säkerligen på grund av de höga retroaktivavgifterna — underlåtit att förvärva delägarrätt i kassan för henne. Vid sådant förhållande har riksdagen funnit sig böra medgiva, att änkan Öberg beredes ett årligt understöd, vilket ansetts böra fastställas till 384 kronor.

På grund av det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att f. d. banvakten Johannes Johansson Öbergs änka *Selma Erika Leontina Öberg, född Nilsson*, må från och med den 1 januari 1930 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

III. Statens vattenfallsverks medel.

20:o.

I en till riksdagen avlåten, den 31 januari 1930 dagtecknad proposition nr 60 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne extra biträdande ingenjören vid statens vattenfallsverk *Petrus Emil Janssons* efterlämnade minderåriga dotter *Birgit* må från och med den 1 januari 1930 till och med utgången av det kalenderår, under vilket hon uppnår 18 års ålder, av statens vattenfallsverks medel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

21:o.

I en till riksdagen avlåten, den 7 februari 1930 dagtecknad proposition nr 81 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma

dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. generaldirektören och chefen för statens vattenfallsverk Fredrik Vilhelm Hansens änka *Tyra Hansen, född Benckert*, må från och med den 1 november 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av statens vattenfallsverks medel uppbära en årlig pension av 2,400 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en i anledning av propositionen inom riksdagen väckt motion (II:397), vari hemställts, »att den av Kungl. Maj:t föreslagna årliga pensionen åt f. d. generaldirektören Fredrik Vilhelm Hansens änka Tyra Hansen, född Benckert, icke må bestämmas till högre belopp än 960 kronor».

Till stöd för yrkandet hava motionärerna, efter framhållande att omständigheterna i förevarande fall närmast syntes motivera ett avslag å Eders Kungl. Maj:ts framställning, anfört att under alla förhållanden vid pensionens fastställande avdrag borde ske för det belopp, som till Hansens änka utgår på grund av mannens delaktighet i Stockholms stads befattningshavares pensionskassa.

I anslutning till vad i motionen framhållits har riksdagen med hänsyn till föreliggande omständigheter funnit det kunna starkt ifrågasättas, huruvida pension av statsmedel i detta fall bör beviljas. I betraktande av vad i propositionen anförts om generaldirektören Hansens banbrytande arbete inom det verksamhetsområde, som handhaves av vattenfallsstyrelsen, och med hänsyn till den betydande insats, Hansen därigenom gjort i landets ekonomiska liv, har riksdagen emellertid icke velat motsätta sig, att en pension beviljas hans efterlevande änka närmast såsom uttryck av erkännande för mannens verksamhet. Vid bestämmande av pensionens belopp har riksdagen dock funnit avdrag från det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet böra göras med belopp motsvarande den pensionsförmån, som till Hansens efterlevande utgår från Stockholms stads befattningshavares pensionskassa. Då dyrtidstillägg icke utgår å pensionen från nämnda kassa, har emellertid det statliga pensionsbeloppet ansetts böra avvägas så, att detsamma med därå belöpande dyrtidstillägg jämte den från kassan utgående pensionen ungefärligen motsvarar en statspension å 2,400 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg. I enlighet härmed har riksdagen bestämt pensionsbeloppet till 1,200 kronor.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgivit, att f. d. generaldirektören och chefen för statens vattenfallsverk Fredrik Vilhelm Hansens änka Tyra Hansen, född Benckert, må från och med den 1 november 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av statens vattenfallsverks medel uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

IV. Statens domäners fond.

22:o.

I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1930 dagtecknad proposition nr 227 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, under punkten 4¹ föreslagit riksdagen medgiva, att extra ordinarie kronojägaren Oscar Leo Jönssons änka *Inez Helvina Jönsson, född Häggblom*, samt makarnas två minderåriga barn *Ragnar Jönsson* och *Ragnhild Jönsson* må, räknat från och med den 1 januari 1930, från statens domäners fond åtnjuta årlig pension, änkan med 384 kronor under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt vart och ett av barnen med 96 kronor intill utgången av det år, varunder barnet uppnår 18 års ålder.

Då här ifrågavarande ärende ansetts vara av beskaffenhet att bära avgöras av Eders Kungl. Maj:t utan riksdagens medverkan, får riksdagen, under hänvisning till vad riksdagen ovan under punkten 12 anfört, anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke föranlett någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 juni 1930.

Med undersåtlig vördnad.

---

¹ Beträffande punkterna 1—3 av prop. nr 227, se riksdagens skrivelse nr 370, punkterna 7—9.